

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Univeristatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Chimie și Inginerie Chimică
1.3 Departamentul	Chimie
1.4 Domeniul de studii	Inginerie chimică
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Inginerie chimică – specializarea ISAPM / inginer

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Protectia mediului in industria chimica – CEA4212						
2.2 Titularul activităților de curs	lect. dr. Liteanu Victor						
2.3 Titularul activităților de seminar	lect. dr. Liteanu Victor						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	8	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					4
Examinări					3
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	69				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Studentii au telefoanele mobile închise.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu se acceptată mutari individuale intre grupe Studentii se prezenta in laborator cu telefoanele mobile închise Studentii se prezinta in laborator cu toate materialele de la curs Studentii se prezenta în laborator cu halat, manusi, cârpă de laborator. Studentii nu pot lăsa nesupravegheată o instalație în funcțiune

	<p>Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în săptămâna următoare desfășurării lucrării</p> <p>Este interzis accesul cu mâncare în laborator</p> <p>Nu se accepta întârzieri</p>
--	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4</p> <p>C4.1 Recunoașterea elementelor de bază ale tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare</p> <p>C4.2 Folosirea conceptelor de bază specifice tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare la realizarea bilanțului de masă și de energie pentru o tehnologie specifică</p> <p>C4.3 Utilizarea cunoștințelor ingineresti de transfer de masă și de energie în proiectarea utilajelor specifice tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare și identificarea de noi soluții pentru probleme simple și bine definite de proiectare.</p> <p>C4.4 Evaluarea pe baze ingineresti și folosirea de criterii de comparație a performanțelor utilajelor specifice în vederea propunerii de soluții de proiectare performante.</p> <p>C4.5 Elaborarea de proiecte simple în contexte bine definite pentru tehnologii anorganice și de depoluare</p> <p>C5</p> <p>C5.1 Descrierea cunoștințelor de programare dobândite în conceperea unor modele matematice simple pentru procesele specifice ISAPM. Descrierea cunoștințelor de programare dobândite în conceperea unor modele matematice simple pentru procesele specifice ISAPM</p> <p>C5.2 Folosirea cunoștințelor de bază pentru modelare matematică a unui proces simplu inclusiv prin utilizarea softurilor specifice tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare</p> <p>C5.3 Interpretarea asistată a datelor rezultate din exploatarea utilajelor precum și a datelor obținute prin modelarea proceselor specifice tehnologiilor chimice anorganice și a celor de depoluare</p> <p>C5.4 Evaluarea comparativă a performanțelor unor procese tehnologice simple pe baza parametrilor specifici</p> <p>C5.5 Utilizarea modelelor</p>
Competențe transversale	<p>Executarea sarcinilor solicitate conform cerintelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etica profesionala și de conduita morala, urmând un plan de lucru prestabilit.</p> <p>Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanta cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru .</p> <p>Informarea și documentarea permanenta în domeniul sau de activitate în limba româna</p> <p>Preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin implicarea în activitățile desfășurate.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să familiarizeze studenții cu localizarea surselor de poluare din tehnologii chimice anorganice, de asemenea cu noțiunile de bază, conceptele, teoriile, modelele din domeniul protecției mediului ingineresti în acord cu conceptele Uniunii Europene, să identifice și îmbunătățească segmente ale strategiei managementului integrat al deșeurilor.
7.2 Obiectivele specifice	Obișnuința de a identifica sursele de deșeuri poluante provenite din tehnologii chimice anorganice de bază, să execute elemente de expertiza și de proiectare în domeniu.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1.Probleme de bază ale Protecția mediului în țara noastră.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	

Definiții și clasificări ale poluanților industriali și ale deșeurilor; deșeuri poluante anorganice; prevederile normativelor tehnice de mediu; prevederi și obligații prevăzute în Tratatul de Aderare a României la Uniunea Europeană, în Protocolul Kyoto și în Directiva Seveso II privind deșeurile poluante; Catalogul european al deșeurilor; Planul național de gestionare a deșeurilor PNGD.		
8.1.2.Managementul deșeurilor și a subcategoriei poluante provenită din tehnologiile chimice anorganice. Definiția și caracteristicile managementului integrat al deșeurilor; suportul legislativ și cel operațional; segmentele funcționale ale managementului integrat; optimizarea tehnologiilor, inclusiv al celor de tratare a deșeurilor poluante; importanța componentei recuperative; obiectivele și caracterizarea documentației EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.3.Poluanți anorganici în tehnologia acidului sulfuric. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor poluante gazoase, lichide, solide; posibilități de minimizare a emisiilor poluante; date toxicologice și normative de mediu; tratarea deșeurilor și recuperarea catalizatorului; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.4.Poluanți anorganici în tehnologia acidului azotic. Prezentarea pe scurt a tehnologiei de obținere a acidului azotic diluat și a punctelor de descărcare a deșeurilor poluante gazoase și lichide; posibilități de minimizare a emisiilor poluante; date toxicologice și normative de mediu; tratarea deșeurilor; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.5.Poluanți anorganici în tehnologia amoniacului. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor poluante gazoase, lichide, solide; posibilități de minimizare a emisiilor poluante; date toxicologice și normative de mediu; tratarea deșeurilor și recuperarea catalizatorului; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.6.Poluanți anorganici în tehnologia ureei. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor gazoase și lichide; posibilități de minimizare a emisiilor poluante; date toxicologice și normative de mediu; tratarea deșeurilor; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.7.Poluanți anorganici în tehnologia îngrășămintelor azotoase lichide. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor gazoase și lichide; date toxicologice și normative de mediu; tratarea	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	

deșeurilor poluante; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.		
8.1.8.Poluanți anorganici în tehnologia îngrășămintelor cu fosfor. Prezentare pe scurt a tehnologiilor principale și a punctelor de descărcare a deșeurilor lichide acide, încărcate cu fosfor, fluorură și arsen; date toxicologice și normative de mediu; tratarea deșeurilor poluante; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.9.Poluanți anorganici în tehnologia de obținere a dicromatului de sodiu. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor lichide; epurarea apelor uzate încărcate cu Cr(VI) cu compusi ai S(IV); date toxicologice și normative de mediu; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.10.Tehnologia de extracție umedă a aurului prin cianurare. Prezentarea pe scurt a tehnologiei și a punctelor de descărcare a deșeurilor lichide; posibilități de minimizare a emisiilor poluante; date toxicologice și normative de mediu privind cianura; tratarea deșeurilor poluante; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB și Codul Internațional de Management al Cianurilor CIMC.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.11.Tehnologii chimice de acoperire a pieselor metalice prin carbonitrurare. Prezentarea pe scurt a tehnologiilor în sistem solid-lichid și solid-gaz și a punctelor de descărcare a deșeurilor gazoase, lichide și solide; date toxicologice, normative de mediu; tratarea deșeurilor; aspecte privind depozitarea deșeurilor tratate; recomandări EIPPCB.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.12 Reprocesarea deșeurilor radioactive primare prin tehnologii chimice cu componente anorganice. Prezentarea pe scurt a tehnologiei Purex de reprocesare a combustibilului nuclear-energetic epuizat și a punctelor de descărcare a deșeurilor gazoase, lichide, solide; date toxicologice, normative de mediu; aspecte privind tratarea și depozitarea deșeurilor; recomandări IAEA și OECD.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.13.Unificarea apelor uzate de pe o platformă industrială. Scopul și importanța unificării apelor uzate; utilaje utilizate; recomandări privind operarea procesului; exemplu de proiectare.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
8.1.14.Poluanții anorganici și operarea iazurilor de decantare. Prezentare pe scurt a funcționalității și a aspectelor constructive ale iazurilor; studiu de caz-apele uzate cianurice din iazurile de decantare; regimuri de descărcare a apelor uzate, autoepurarea și epurarea biologică; recomandări EIPPCB și ale Legislației UE.	Expunere liberă și dezbateri conversaționale	
Bibliografie Tratatul de Aderare a României la UE 2005 - Anexa VII/Capitol 9 – Mediu V.Iancău și D.Nica, Tratamente chimice cu azot și carbon, Editura Tehnică, București, 1999 V.Rojanschi ș.a., Protecția și ingineria mediului, Editura Economică, București, 1997 L.Calancea, Nitrați, nitriți, nitrosamine, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2002 Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor din România MMGA-www.mmediu.ro ; Uniunea Europeană-europa.eu ; Baza de date toxicologice NIST-www.nist.gov ; Codul internațional de management al cianurilor		

8.2 Laborator	Metode de predare	Observaţii
8.2.1. Identificarea şi analiza documentaţiei EIPPCB. Protecţia muncii; accesarea documentaţiei EIPPCB; selectarea şi însuşirea documentaţiei corespunzătoare tehnologiilor studiate în cadrul cursului.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.2. Catalizatorul – sursă majoră de poluare a mediului în tehnologia acidului sulfuric - 1 Analiza caracteristicilor fizico-chimice ale catalizatorului de oxidare a dioxidului de sulf şi identificarea proprietăţilor care îl fac inapt pentru proces.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.3. Catalizatorul – sursă majoră de poluare a mediului în tehnologia acidului sulfuric - 2 Simularea computerizată a procesului catalitic de oxidare a dioxidului de sulf într-un reactor D multistrat şi identificarea politicii termice optime, care minimizează emisiile de gaz sulfuros neoxidat.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.4. Partea 1 - studiul instalaţiei de laborator pentru neutralizarea acidităţii libere a unei ape uzate acide (acid sulfuric, azotic); influenţa timpului de staţionare şi a regimului de amestecare asupra randamentului; calculul factorilor de epurare exprimaţi prin concentraţii şi pH; comparaţie; utilizarea factorului de epurare în pH pentru întocmirea bilanţului de materiale a neutralizării.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.5. Partea 2 - studiul instalaţiei de laborator pentru neutralizarea acidităţii libere a unei ape uzate acide (acid sulfuric, azotic); influenţa timpului de staţionare şi a regimului de amestecare asupra randamentului; calculul factorilor de epurare exprimaţi prin concentraţii şi pH; comparaţie; utilizarea factorului de epurare în pH pentru întocmirea bilanţului de materiale a neutralizării.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.6. Bilanţul de masă într-o staţie de epurare - 1 Etalonarea senzorilor de pH, pX şi pNO ₃ .	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.7. Bilanţul de masă într-o staţie de epurare - 2 Măsurarea pH, pX şi pNO ₃ în staţia de epurare a apelor uzate.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.8. Bilanţul de masă într-o staţie de epurare - 3 Calculul factorilor de epurare şi întocmirea bilanţului de masă a staţiei de epurare.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.9. Epurarea cromului hexavalent din tehnologia Simularea computerizată a procesului de epurare a cromului hexavalent în reactoare DC şi R, şi identificarea unor parametri optimi de operare a utilajelor.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.10. Epurarea cianurii deşeu tehnologic. Simularea computerizată a procesului de epurare a cianurii în reactoare DC şi R, şi identificare a unor parametri optimi de operare a utilajelor.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.11. Bilanţul de masă al azotului şi carbonului într-un pilot de carbonitrurare - 1 Etalonarea senzorilor de pH, pCN şi pNO ₃ .	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.12. Bilanţul de masă al azotului şi carbonului într-un pilot de carbonitrurare - 2 Măsurarea pH, pCN şi pNO ₃ în apa uzată din pilot.	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	
8.2.13. Bilanţul de masă al azotului şi carbonului într-un pilot de carbonitrurare - 3 Calculul factorilor de epurare; întocmirea bilanţului de	Explicaţia; Conversaţia; Rezolvarea temei.	

masă al N și C în pilot, inclusiv al cianurii, ținând seamă de pH-ul apei uzate.		
8.2.14. Analiză fizico-chimică, cu ajutorul senzorilor utilizați, a apei uzate dintr-un iaz de decantare, din tehnologii anorganice; comparație cu prevederile normativului NTPA-001.	Explicația; Conversația; Rezolvarea temei.	Evaluare
Bibliografie C. Calistru și Cornelia Leonte, Tehnologia substanțelor anorganice, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972 I. Lăzărescu și V. Brana, Aurul și argintul, Editura Tehnică, București, 1972 C. Calistru ș.a., Tehnologia îngrășămintelor minerale, volumele I-III, Editura Tehnică, București, 1984-1985 M. Negulescu ș.a., Epurarea apelor uzate industriale, volumele I-II, Editura Tehnică, București, 1987 V. Rojanschi ș.a., Protecția și ingineria mediului, Editura Economică, București, 1997		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin însușirea conceptelor teoretico-metodologice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina Protecția mediului în industria chimică, studenții dobândesc un bagaj de cunoștințe consistent, în concordanță cu competențele parțiale cerute pentru ocupațiile posibile prevăzute în Grila 1 – RNCIS.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicei tratate la curs Rezolvarea corectă a problemelor	Examen – accesul este condiționat de prezența la laborator Intenția de fraudă se pedepsește cu eliminarea din sală. Frauda se pedepsește prin exmatriculare conform regulamentului ECST al UBB	80%
10.5 Laborator	Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicei tratate la laborator Calitatea referatelor pregătite Activitatea desfășurată în laborator	Referatele de laborator se predau pe parcurs și în ultima săptămână de activitate didactică	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 5, atât la laborator cât și la examen conform baremului.			

Data completării

22 octombrie 2012....

Data avizării în departament

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura directorului de departament

Semnătura titularului de seminar

.....

.....